

Liber

sōna mulieris: nec tñ eius filia dicta est. Cetera sane ita sunt absurdā: īmo hō ita falsa: vt facillime redarguant. **O**mitto em̄ quale sit sp̄m̄ sc̄m̄ matrē filij putare et iugē patris: for tassis q̄ ip̄e r̄ideat. hec in carnalib̄ habere of fensionē dum corpei cōcept⁹ partusos cogitā tur. **N**q̄z et hec ip̄a castissime cogitēt: quibus mūdis oia mūda sunt: imundis aut et infide libus quoꝝ polluta sunt mens et p̄scia: ita ni hil est mundū: vt quos dā coꝝ etiā de virgine fm̄ carnē natus christus offendat. **S**ed tñ in sp̄ualib⁹ illis sūmis vbi non est aliqd viola bile: aut corruptibile: nec natū ex tpe: nec ex informi formatū: si qua dicunt talia: ad quoꝝ similitudinē etiā ista iferioris creature genera q̄ quis longe remotissime facta sunt: non debent cuiusq̄ sobriā perturbare prudentiā: ne cū vanū deuitat horroꝝ in pnicōsum incurat errorē. **A**ssuescat in corpib⁹ ita spiritualiuz reperire vestigia: vt cū inde sursuꝝ versuꝝ ouceratione ascendere ceperit: vt ad ipam incomutabilē veritatē p̄ quā sunt facta ista pue niat: non secū ad sūma p̄rahāt qd̄ p̄tenit in s̄fimis. **N**ecc̄n̄ erubuit quidā: vxorē sibi elige re sapientiā. **Q**ua nomē vxoris in ple gignē da corruptibile cōcubitū igerit cogitanti: aut vero ip̄a sapia sexu feminea est: q̄ feminini generis vocabulo et in greca et latina lingua enunciatur.

Homo non ad vnius in trinitate per sone: sed ad totius trinitatis imaginē sit cre atus.

Capitulum.

VI

On ergo ppter ea respūimus istaz

Ioh. i. n̄ sniam: q̄ timem⁹ sc̄tām et inuiolabili caritatē tanq̄ iugem dei patris de illo exitem. **S**ed nō sicut plem ad gignendū verbū: p qd̄ facta sunt oia cogitare. **S**z q̄ eaꝝ falsam diuina scripture cident⁹ osidit. **D**ixit **Gēn. i.** em̄ de⁹. **F**aciamus hoīem ad imaginē nostrā paulopost aut̄ dictū est. **E**t fecit de⁹ hoīem ad imaginē dei. **N**ostrā certe q̄ pluralis est nūe rus: nō recte dicereſ: sibō ad vni⁹ psonē ima ginē fieret: siue patr̄: siue filij: siue sp̄uſ sancti. **S**ed q̄ siebat ad imaginē trinitas: ppter ea dictū est ad imaginē nostrā. **R**ursus aut̄ ne i trinitate credēdos arbitraremur tres deos cū sit eadē trinitas vñ⁹ deus. **E**t fecit in q̄t deus hoīez ad imaginē dei: p eo ac si diceret ad imaginē suam. **S**unt em̄ tales vſitate in l̄fis il lis locutōes: quas nōnulli catholicā si etiaz fidē assērūt: nō tñ diligenter aduertūt vt putēt ita dictū: **F**ecit de⁹ ad imaginē dei: quasi dice ſet: fecit pater ad imaginē filij. **S**ic volentus

asserere in scripturis sc̄tis deū dictū etiā filiū quasi desinit alia verissima et manifestissima documēta: vbi nō solū deus: sed etiā ver⁹ de⁹ dicit⁹ est fili⁹. **I**n h̄m̄ testimonio dū aliud sol uere intendit: sic se implicat vt expedire non possint. **S**i em̄ p̄ fecit ad imaginē filij: ita vt n̄ sit hō imago patris et filij: dissimilis est p̄ fili⁹. **S**i em̄ pia fides docet: sicuti fides docet filiū esse ad equalitatē essentie similē patri qd̄ ad similitudinē filij factū est: necesse est etiā ad similitudinē p̄ris factū sit. **H**einde si hoīem pa ter non ad suā: sed ad filij fecit imaginē: cur n̄ sit hō imago patris ad imaginē et similitudinē tuā: sed aut nostrā: nisi q̄ trinitatis imago siebat in hoīe: vt hoc mō esset hō imago vni⁹ veri dei: q̄ ipsa trinitas vnuſ verus deus est. **L**ocationes aut̄ sunt innumerabiles tales i **Ds. 3.** scripturis: sed has protulisse sufficerit. **E**sti psalmis ita dictum: **D**omini est salus et super populum tuuꝝ benēdictio tua: quasi alteri di ctum sit: none ei de quo dixerat. **D**omini est sa lus. **E**t iterum. **A**te inquit eruar a temptati one: et in deo meo sperans transgrediar murum quasi alteri dixerit a te eruar a temptati one. **E**t iterum. **P**opuli sub te cadent in cor da inimicorum regis. **A**c si diceret. **I**n corda inimicorum tuorum. **S**i quip̄ regi dixerat: id est dño nostro ieuſu christo: populi sub te ca dent: quem regem intelligi voluit: cum dice ret inimicōꝝ regis. **M**arius ista in noui testa menti litteris inueniuntur. **S**ed tñ ad roma **Roma.** nos apostolus de filio suo inquit: qui fact⁹ est ei ex semine dauid fm̄ carnē: qui predestinatus est filius dei in virtute sc̄dm spiritū sancti ficationis ex resurrectione mortuorum ieuſu christi dñi nostri. **T**anq̄ de alio supra diceret. **Q**uid est em̄ filius dei p̄destinatus ex resurrectione mortuōꝝ ieuſu christi: n̄isi eiusdē ieuſu christi q̄ p̄destinatus est filius dei in virtute: **E**rgo quō hic cū audiūimus fili⁹ dei in virtute ieuſu christi: aut filius dei fm̄ spiritū sancti ficationis ieuſu christi: aut filius dei ex resurre ctione mortuōꝝ ieuſu christi: cum dici potuſet vſitate in virtute sua: aut fm̄ spiritum sc̄ti ficationis sue: aut ex resurrectione mortuōꝝ ei⁹: vñ mortuōꝝ suoꝝ: nō cogimur intelligere ali am psonā: vñā eandēq̄. s. filij dei dñi nři ieuſu xpi. **I**ta cū audiūim⁹. **F**ecit de⁹ hoīez ad ima ginē dei q̄ quis possit vſitati⁹ dicit ad imaginē su am: nō tñ cogimur alia psonā intelligere i trini tate: s. ipam vñā eandēq̄ trinitatē: q̄ est vnuſ deus: ad cui⁹ imaginē fact⁹ est hō. **Q**ue cum ita sint: si eandem trinitatis imaginem non ī vno sed i tribus hoīib⁹ acceperimus: patre

XII

et matre et filio: non erat ergo ad imaginem dei factus homo antequam viror ei fieret: et antequam filii appararent: quia non erat trinitas. An dicit aliquis. Vnde trinitas erat: quia et si non erat forma propria: iam tamen originali natura et mulier erat in latere viri: et filius in lumbis proximis.

Ubi. 5 Sur ergo cum scriptura dixisset. **Fecit deus hominem** ad imaginem dei: ceterum dicens: **Fecit deus eum: masculum et feminam fecit eos: et bindixit eos.**

Ibidem minime ad imaginem dei: ceterum dicens: **Fecit deus eum: masculum et feminam fecit eos: et bindixit eos.** Ceterum ita distinguendum est: et fecit deus hominem: ut deinde inferatur ad imaginem dei fecit illum: et tertia subiunctio sit: masculum et feminam fecit eos. **Quidam enim tunuerunt dicere:** fecit eum masculum et feminam: ne quasi monstruo sum aliquid intelligere: sicuti sunt quae hermaproditas vocant: cum etiam sic non mendaciter possit intelligi virum in numero singulari: propter id quod dictum est. **Duo in carne una.** Cur ergo ut dicere ceperam in natura hominis ad imaginem dei facta propter masculum et feminam non commemorat scriptura? **Id implendam** quippe imaginem trinitatis debuit addere et filium: quis ad huc in lumbis patris constitutum sicut mulier erat in latere. **In forte iam facta erat et mulier:** et scriptura breui complexione constrinxerat: quod postea quemadmodum sit factum diligenter explicaret: et propterea filii commemorari non potuit: quod non erat natus: quod et hoc non poterat ea breuitate complecti spissantem suo loco postea natum filium narraturus: sicut mulier de virili latere assumptam suo postmodum loco narravit: et tamen hic eam nominare non permisit.

De eo quod apostolus dicit virum esse imaginem deum mulierem aut gloriam viri. **Ca. VII**

On itaque ita debemus intelligere hominem factum ad imaginem summe trinitatis: hoc est ad imaginem dei: ut eadem imago in tribus intelligatur homibus: persertim cum apostolus virum dicat esse imaginem dei: et propterea velamentum ei capitis demat: quod mulieri adhibendum monet: ita loquens: **Cirque** quod enim non debet velare caput cum sit imago et gloria dei. **Mulier autem gloria viri est.** Quid ergo dicemus ad hec? Si ipsa persona mulier adimpleret imaginem trinitatis: cur ea detracta delatetur viri adhuc ille imago dei? Aut si et una persona hominis ex tribus potest dici imago dei: scilicet in ipsa summa trinitate et unaqueque persona deus est: cur et mulier non est imago dei? Nam propterea caput velare precipitat: quod ille quod imago dei est prohibetur. Sed videndum est quod non sit contrarium: quod dicit apostolus: non mulier erem sed virum esse imaginem dei: huic quod scriptum est in genesi. **Fecit deus hominem**

imaginem dei fecit eum: masculum et feminam fecit eos et bindixit eos. **Ad imaginem** quippe dominum ipsum humanam factam dici est: quod sexu ex utroque sexu intelligenda imagine dei separata feminam. **Dicit enim quod fecit deus hominem ad imaginem dei:** fecit eum inquit masculum et feminam: ut certe alia distinctio: masculum et feminam fecit eos.

Quod ergo apostolus audiuimus virum esse imaginem i. **Cor. 15**

dei: unde caput velare prohibetur: mulierem autem non etiam ipso facere iubet: nisi credo illud esse quod iam dixi: cum de natura humana metus agerem mulierem cum viro suo esse imaginem dei ut una immagine sit tota illa subiecta. **Cum** autem ad adiutorium distribuit quod ad eam ipsam solam attinet: non est immagine dei: quod autem ad virginem solam attinet immagine dei est tam plena aut integrum quod in unum coiuncta muliere. **Sicut de natura humana metus diximus:** quod et si tota et complete veritate immagine dei est: et cum ex ea distribuitur aliquid: et quadam intentione derivatur ad actionem regni terminalium: nihilominus ex quod per spectaculum veritatem immagine dei est: ex quo vero intenditur in agenda inferiora: non est immagine dei. **Et quoniam contemptus se extenderit in id quod** eternum est: et atomagis inde format ad imaginem dei: et propterea non est cohibenda ut se inde contineat ac temperet: et ideo vir non debet velare caput. **Quia vero illi rationali actioni quantum in rebus corporalibus temporalibus et usque periculosa est nimia in inferiora progressio:** debet habere partem super caput: quod iudicatur velamentum quod significat esse cohibenda. **Orata est enim sancti angelis sacramenta et pia significatio.** Nam deus non ad tempus videt: nec aliquid noui sit in eius visione atque scientia: cum aliquid temporaliter ac transitorie geritur: sicut inde afficiuntur sensus vel carnales animalium et hominum vel etiam celestes angelorum. **In isto** quippe manifesto sexu masculi et femine: apostolus paulus occultoris cuiusdam rei figurasse mysterium. **Ceterum** intelligi potest: quod cum alio loco dicat veram viduam esse desolatam sine filiis et nepotibus et ramen eam sperare debere in deum: et persistere in orationibus nocte et die: hic iudicatur mulierem seductam in prevaricatione factam: saluam fieri per filiorum generationem. **Et additum** permanserit in fide et dilectione et sanctificatione cum sobrietate. **Quasi vero possit obesse bone videtur si vel filios non habuerit: vel hi quos habuerit: si in bonis opibus permanere voluerint.** Sed quia ea que dicuntur opera bona tantum filii sunt vite nostrae: secundum quamque ritur cuius vite sit quisque: id est quod agat hec temporalia: quam vitam greci non zoen: sed bion vocant. **Et hec opera bona maxime officia**

i. Cor. 15 **Ubi. 5** **Tibi. 5**